

Spis treści

WSTĘP

1. Prolegomena	13
2. Dubbing filmów animowanych jako przedmiot współczesnych badań translatorycznych	14
3. Cel pracy i metodologia badań	28

ROZDZIAŁ I

PRZEKŁAD AUDIOWIZUALNY JAKO SZCZEGÓLNY TYP TŁUMACZENIA

1.1. Współczesne definicje tłumaczenia audiowizualnego – spór o podstawową terminologię	32
1.2. Formy tłumaczenia audiowizualnego	39
1.2.1. Napisy	39
1.2.2. Lista dialogowa, narracja, komentarz	41
1.3. Przekład audiowizualny jako tłumaczenie intersemiotyczne	43
1.4. Polisemiotyczna natura tekstów audiowizualnych	47
1.5. Relacje pomiędzy obrazem a tekstem w filmie animowanym	50
1.5.1. Wzajemne oddziaływanie elementów werbalnych i niewerbalnych oraz znaczenie tych relacji dla decyzji translatorskich	55
1.6. Bilans tłumaczenia – rachunek zysków i strat	58
1.7. Tłumaczenie czy adaptacja?	63

ROZDZIAŁ II

SPECYFIKA DUBBINGU FILMÓW ANIMOWANYCH

2.1. Fantastyczny świat filmu animowanego	66
2.2. Etapy dubbingu	69
2.3. Ograniczenia w dubbingu	73
2.3.1. Synchronizacja w dubbingu	74
2.3.1.1. Synchronizacja z różnych perspektyw badawczych	74
2.3.1.2. Rodzaje synchronizacji	77
2.3.1.3. Znaczenie synchronizacji w dubbingowanym filmie animowanym	78
2.3.2. Dubbing jako typ tekstu i typ tłumaczenia	83
2.4. Dubbing w Polsce	85

ROZDZIAŁ III

STRATEGIE TRANSLATORSKIE W DUBBINGU FILMÓW ANIMOWANYCH

3.1. Strategie translatorskie wobec tłumaczenia audiowizualnego	87
3.1.1. Dubbing jako strategia naturalizacji	96
3.1.2. Egzotyzyzacja – tłumaczenie nacechowane obcością	98

ROZDZIAŁ IV

STRATEGIE PRZEKŁADU TREŚCI KULTUROWYCH W DUBBINGU FILMÓW ANIMOWANYCH

4.1. Przekład treści kulturowych	100
4.1.1. Elementy kulturowe w filmach animowanych	101
4.1.1.1. Klasyfikacja elementów kulturowych	103
4.1.1.1.1. Podział według kategorii leksykalnych	103
4.1.1.1.2. Podział tematyczny	105
4.1.1.1.3. Podział ze względu na kanał transmisyjny	106
4.2. Strategie tłumaczenia elementów kulturowych	107
4.2.1. Strategie tłumaczenia nazw własnych	107
4.2.1.1. Nazwy własne osobowe	107
4.2.1.1.1. Strategie tłumaczenia nazw własnych osobowych oraz nazw pospolitych użytych w funkcji imienia własnego	107
4.2.1.1.2. Fikcyjne nazwy własne	109
4.2.1.1.3. Intencjonalne nazwy własne	118
4.2.1.1.4. Autentyczne nazwy własne	130
4.2.1.1.5. Nazwy własne geograficzne	135
4.2.1.1.6. Nazwy instytucji, nazwy handlowe oraz tytuły książek i czasopism	142
4.2.2. Strategie przekładu treści kulturowych odnoszących się do różnych dziedzin życia	155
4.2.2.1. Organizacja życia	155
4.2.2.2. Obyczaje i tradycje, zwyczaje kulinarne	156
4.2.2.3. Aluzje erudycyjne – odniesienia do kultury popularnej	161
4.2.3. Strategie tłumaczenia treści kulturowych pojawiających się w warstwie wizualnej	166
4.2.3.1. Niewerbalne treści kulturowe	167
4.2.3.2. Elementy kulturowe w formie napisów	168
4.2.4. Kontaminacja kulturowa – elementy dodane w procesie przekładu	180

ROZDZIAŁ V

HUMOR I JĘZYK – TRANSFER KOMIZMU W DUBBINGU FILMÓW ANIMOWANYCH

5.1. Rodzaje komizmu w dubbingowanych filmach animowanych	200
5.2. Analiza strategii translatorskich w przekładzie komizmu w dubbingu filmów animowanych	203
5.2.1. Humor wizualny – humor zawarty w modelu świata opisany za pomocą obrazu	203
5.2.2. Humor werbalny implikowany obrazem	203
5.2.3. Humor zawarty w modelu świata opisany za pomocą języka	219
5.2.4. Humor językowy – komizm wynikający z tworzywa językowego	220
5.2.4.1. Gra językowa	221
5.2.4.2. Idiomy i powiedzenia	238
5.2.4.2.1. Idiomy niezmodyfikowane	240
5.2.4.2.2. Idiomy zmodyfikowane	247

5.2.4.2.3. Powiedzenia i przysłowia	248
5.2.4.3. Neologizmy	249
5.2.5. Humor jako rezultat kontaminacji kulturowej	252
5.2.5.1. Komizm odniesień do polskich realiów	252
5.2.5.2. Komizm zawarty w języku	253
5.2.5.2.1. Obcy język w oryginale	257
5.2.5.2.1. Rodzaje języka angielskiego	260
5.2.5.2.2. Odmiiany języka narodowego	262
5.2.5.3. Rejestr języka	270
5.3.5.4. Wyzwiska i przekleństwa	275

ROZDZIAŁ VI WNIOSKI KOŃCOWE

6.1. Strategie translatorskie w tłumaczeniu treści kulturowych	281
6.2. Strategie translatorskie w transferze komizmu	287
6.3. Strategie stosowane w dubbingu filmów animowanych na język polski	292

SUMMMARY: TRANSLATION STRATEGIES USED IN DUBBING OF ANIMATED FILMS FROM ENGLISH TO POLISH	295
--	-----

ZESTAWIENIE ANALIZOWANYCH FILMÓW WRAZ Z KRÓTKIM STRZESZCZENIEM FABUŁY	305
--	-----

BIBLIOGRAFIA	309
--------------------	-----

SPIS RYSUNKÓW	322
---------------------	-----

SPIS TABEL	322
------------------	-----

